

Socialni demokratje so za ta okraj določili Etbina Kristana. Nemci bodo baje podpirali socialdemokrata rajši, nego da bi pripustili, da zmaga Slovenec. Nemeč je pač velik v svojem sovraštvu.

— **Krščansko-socijalna stranka na Tirolskem** je imela dne 10. t. m. v Inomestu shod, na katerem je sklenila prirediti po vseh okrajih dežele ljudske shode. — Povsod se gibljejo katoliški kmetje, zato tudi naši kmetje ne smejo držati roke križem.

— **Zmaga katoličanov na Nemškem.** Po dokončanih ožjih volitvah se je pokazalo, kako velikanski uspeh so dosegli katoličani. Katoličani so dobili 105 poslancev, prej so jih imeli 99. Poljaki imajo sedaj 20 poslancev, prej so jih imeli 16. Socijalni demokrati so izgubili 35 poslancev, tako da jih imajo sedaj samo 43. Katoličani so toraj pridobili 6 poslancev in Poljaki 4, kljub zagrizeni agitaciji nasprotnikov vere in Slovanov. Katoliški slovenski kmetje, posnemajmo pri bližajočih se državnozbornskih volitvah nemške katolike!

— **Častna beseda nemškega poslanca.** Svobodni vsenemci so te dni trdili po svojih listih, da piše poslanec Stein za Schönerejevo glasilo „Ascher Nachrichten“ sam o svoji osebi članke, v katerih samega sebe hvali. Stein je na nekem volilnem shodu v Ašu s svojo častno besedo izjavil, da on še nikoli nobene stvari ni pisal za „Ascher Nachrichten.“ Sedaj pa objavljajo „Ascher Nachrichten“, da imajo v uredništvu spravljen rokopis Steinov. Torej se je dični Stein pod častno besedo zlagal. To je isti Stein, ki je na tak nesramen način blatil poslanca dr. Ploja!

— **V Bolgariji vre.** Razmere v Bolgariji že dolgo niso take, kakor se splošno misli. Revolucionarnari dobivajo vedno več privrženecov, na čelu tega gibanja stopa zlasti akademična mladina. Na čelu vlade, kot zvesti podaniči nemškega kneza Ferdinanda, stoje ljudje, ki so najhujše razkinkani, proti katerim se je dvignilo nešteto narodnih ugovorov, žal brez uspeha. Da pelje taka vlada do odprtega upora, je naravno. Za nas Jugoslovane je le v korist, če se Bolgarska otrese svojega nemškega kneza kakor vpliva vseh drugih držav, ki delajo zahrbitno pri knezu in vladi v svojo korist in škodo jugoslovanski osamosvojitvi.

— **Boj proti katoličanom na Francoskem.** Francoska vlada je sprevidela, da je šla predaleč s svojim slepim in strastnim zasledovanjem katoličanov. Za to skuša sedaj na vse mogoče zvijačne načine doseči žnjimi neko sporazumljenje.

— **Volitev v Rusiji.** Pri volitvah mož za dumo (v državni zbor) so zmagale opozicijske stranke. Dozdaj je izvoljenih 3643 volilnih mož. Med temi je 926 monarhistov, potem je 601zmernih, 1370 članov leve (opozicija), 294 kadetov, 285 brezbarvnih. O 107 volilnih mož se še ne ve, kakšnega mišljenja so. Brezbarvne treba po izkušnjah prve dume šteti k opozicijskemu. Volitve poslancev za dumo se bodo vršile 19. t. m. V Peterburgu so socijalni demokratje s socijalnimi revolucionarji sklenili volilni kompromis. Socijalni demokratje bodo v mestih, kjer je nevarnost, da proderejo nazadnjaki, glasovali za kadete.

— **Zopet vojska?** Med Japonsko in Severoameriški zvezinimi državami je nastalo zelo nepeto razmerje. V Kaliforniji so tamošnje oblasti izključile japonske otroke iz ljudskih šol, za kar se je seveda zavzela japonska vlada. Ker se ameriške oblasti nočejo udati, zato pišejo ameriški listi, da bo prišlo med obema državama do vojske. Japoncem se že tudi cedijo sline po filipinskih otokih v Tihem oceanu, ki so last zvezinim državam.

— **Vojska.** Med srednjeameriški ljudovladama Honduras in Nicaragua je nastal hud razpor, ki bo brzkone povzročil med obema državama vojsko.

Razne novice.

— **Zaupni shod v Mariboru.** „Domovina“ pravi, da je dr. Korošec povabil za dne 10. t. m. možje iz slovenskega Štajerja na zaupni shod. To je neravnica! Ampak povabilo jih je „Slovensko društvo“ v Mariboru in sicer vsled sklepa vseh državnih in deželnih slovenskih poslancev.

— **Za dijaško kuhinjo v Mariboru** so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Močnik F., kaplan, 6 K.; sestanek pri č. g. dekanu v Rogatu 13 K.; na gostiji Horvat-Pirker nabrala Jerica Zemljčič 7 K 20 v; Dr. Barle, notar, 20 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam pristrčni „Bog plati!“

— **Novo postavo za pse** nameravajo vpeljati na Štajerskem. Po tej bo moral imeti tudi vsak pes na deželi marko in biti natančno zaznamovan v posebnih registrih tiste občine, pod katero spada njegov gospodar. S tem mislijo preprečiti nevarne pasje bolezni, ker bo lažje nadzorovati pse. Pasji davek naj bi znašal po deželi eno krono.

— **Tržne cene.** Položaj na svetovnem trgu je ostal neizpremenjen. Vreme jako ovira promet. Ogrski veletrgovci zadržujejo svoje zaloge, ker čakajo, kako bodo prezimile setve. Lanska bogata letina pa še vedno drži cene neizpremenjene. Pšenica je ostala neizpremenjena, in samo na amerškem trgu so se zvišale cene. Istotako je ostala rž. Oves poskuša doseči višje cene in ako se mu posreči dobiti nekoliko vinarjev, pa to zopet izgubi. Turšica je zgubila nekoliko na svojem pro-

metu. Moka se množi v zalozah mlinov, ker je premalo odjemalcev in ker je promet vsled vremena otežkočen. Otrobi se živahno zahtevajo in so jako stalno v ceni, a zaloge so nezadostne.

— **O šoli.** „Domovina“ ima v 15. številki drugi članek o šoli in sicer priporoča ondi poludnevni šolski obisk na kmetih ter pravi, da imenitni pedagogi spoznajo, da je popoludanski pouk malo vreden in da skušeni zdravniki trdijo, da je otroškemu zdravju škodljiv. Kedaj smo že kmetje zahtevali poludnevno šolo; tudi v „Slov. Gospodarju“ smo v tem smislu svoje opravilne zahteve priporočali, a „Slov. Gospodar“ se je bal očitavanja, da hoče izobrazbo ljudstva zatirati i. t. d. No, sedaj je stališče drugače. Telesno razvijanje otrok bi dokaj pridobilo s. poludnevno šolo, otroci bi radi tega v svojem napredku ne zaostali, pa bi tudi toliko nerodnosti ne uganjali v dolgem prostem času do 1. popoldne. Za nekaj časa bi tudi šolski prostori zadostovali in kmet bi imel vsaj nekaj ur varuha ali pastirja doma. Kedo se temu protivi? Deželni šol. svet in tisti učitelji, koji se za četrtke boje! Ako bodo kmetje sedaj združeni pri tej zahtevi vztrajali, morala se bo zahteva vpoštevati, zlasti ker pedagogji in zdravniki to odobravajo. Samo predelajte nam za kmečke šole učni načrt tako, da bo poleg drugih predmetov posebno in v prvi vrsti za vaje v branju, pisanju in računanju dovolj ur odkazanih.

— **Dijaška kuhinja v Ptuj.** Prvi tečaj šolskega leta 1906-7 so darovali za to kuhinjo: Prof. Gomilšak v Trstu volil 50 K.; ormoška posojilnica 30 K., posojilnica v Makolah 30 K., posojilnica v Ljutomeru 10 K.; iz Ptuj gospodje: notar Bratkovič 6 K., odvetnik dr. Brumen 10 K., prof. Cilenšek 6 K., prošt Fleck 10 K., trgovec Havelka 5 K., odvetnik dr. Horvat 20 K., poštni asistent Hrovatin 5 K., kaplan Jager 2 K., komerc. svetnik Jurca 5 K., odvetnik dr. Jurtela 20 K., prof. Kolarič 10 K., prof. Komljanec 5 K., kaplan Kropivšek 8 K., gđena Luknar 5 K., odv. uradnik Pinterič 5 K., vikar Pšunder 5 K., o. Selinšek 5 K., trgovec Senčar 4 K., zastopnik „Slavije“ Slavinec 2 K., naddavkar Stepic 10 K., dr. Stuhec 5 K., davkar Toplak 5 K., gvardijan Vavpotič 6 K., profesor Zelenik 20 K., o. Žirovnik 2 K.; nadalje Kolarič Iv., posestnik v Krčevini 1 K., Koser Fr., poštar v Juršineh 2 K., Lendovšek, župnik v Makolah 5 K., Meško Fr., župnik pri Mariji na Zili 4 K., dr. Schmirmaul, zdravnik v Rajhenburgu 10 K., Toman Jan., župnik na Hajdinu 5 K.; razven tega posestnika Kanceler in Osojnik nekaj krompirja in posestnik Pihlar fižola in repe. Odbor „Dijaške kuhinje“ s zahvaljuje vsem gosp. podpornikom in prosi, da se je tudi drugi tečaj blagohotno spominjajo.

— **V kateri skupini voli južna železnica v okrajnem zastopu?** Dosedaj se je opetovano zgodilo, da je južna železnica pri volitvah v okrajne zastope volila v skupini veleposestnikov kot veleposestnik, v brežiškem okrajnem zastopu je l. 1903 celo odločil njen glas v prid nemškutarske stranke. Tudi leta 1906 jo je okrajno glavarstvo v Brežicah vpisalo v volilni imenik veleposestnikov, toda črtalo se jo je vsled reklamacije slovenske stranke. Uvaževalo se je, da sestava okrajnih zastopov sloni na zastopstvu interesov in da je južna železnica veleindustrijalec, ne pa veleposestnik; zato more svoje interese le v skupini veleindustrijalcev zastopati. Ta reklamacija je stala dokaj boja z bivšim okrajnim glavarjem pl. Vistarini, kateremu izprva nikakor ni šlo v glavo, da južna železnica ni veleposestnik, četudi plačuje nad 120 K zemljiškega davka. Povsod, kjer južna železnica voli se v veleposestvu, mora je slovenska stranka iz liste reklamirati. Razun tega je zadni čas, da naši poslanci enkrat odločno zaropotajo na merodajnem mestu, ker se južna železnica udeležuje celo občinskih volitev v prid vsenemške in nemškutarske stranke.

— **Hmeljska postava in dr. Korošec.** Zopet je prišel čas, ko ne mine dan, da bi dr. Korošec ne bil napadan ali v „Narodnem listu“ ali „Narodu“ ali „Domovini“ ali „Mladoslavencu“ ali pa v „Štajercu“. Sedaj mečejo kamenje vanj zaradi hmeljske postave, in na liberalnem shodu v Žalcu dne 10. t. m. je frčalo napadov nanj zaradi te postave. Kaj določa ta postava? Da se sme hmelj prodajati brez imena kraja, kjer je zrastle, ali pa z imenom kraja, toda to ime mora biti resnično. Savinjski hmelj se torej ne bo smel več prodajati kot češki žatečki hmelj, ampak pod imenom savinjski ali štajerski ali avstrijski hmelj. Toda mešati se bo še smel s češkim hmeljem, in za ta slučaj ni v postavi zabranjeno, da bi se ne smel prodajati kot češki hmelj. Vrhutega se je še doseglo, da se bo smel savinjski hmelj še za dobo pet let prodajati pod svojim dosedanjim imenom, torej kot češki hmelj. In zdaj vstajajo liberalci ter pravijo, dr. Korošec je kriv, da se je sklenila ta postava. Oglejmo si to krivdo! Dr. Korošec je takoj, ko je bil izvoljen, šel k ministrskemu predsedniku Beku, ki ima posestva v Savinjski dolini, ter ga prosil, da varuje koristi savinjskih hmeljarjev. Prosil je tudi dr. Ploja in Robiča, ki sta bila v narodno-gospodarskem odseku, kjer se je ta postava delala — dr. Korošec ni bil ud tega odseka, ker se je bil sploh komaj lani izvoljen v zbornico — naj onemogočita postavo, naj zavlečeta celo stvar. In dr. Ploj in Robič sta res dolgo časa zavlačevala to postavo s tem, da nista šla k seji ter tudi druge pregovorila, naj ne gredo. Vsled tega so bile seje nesklepne. Zdaj so začeli češki hmeljarji se poga-

jati s poljskimi poslanci in doseglo se je sporazumljenje. Sad tega sporazumljenja je sedanja hmeljska postava. Ker so sedaj poljski poslanci prihajali k sejam, jih dr. Ploj in Robič nista mogla več onemogočiti, ampak skrbela sta, da so se dosegle ugodnosti za naš hmelj. V zbornici sami zadrževati odsekov predlog, pa bi bila velika neumnost in v kvar našim hmeljarjem. Vlada je namreč med tem položila na mizo zbornice tudi postavo o nečistem tekmovanju. Po tej postavi se sme prodajati vsak izdelek le z istinitim naslovom. Te postave ne bi bilo mogoče zabraniti na noben način. Ko bi se torej sprejela postava o nečisti konkurenci prej nego hmeljska postava, podvrženo bi bilo kupčevanje s hmeljem tej postavi o konkurenci. Sedanja hmeljska postava se je torej morala hitro sprejeti, ker so v njej za naše hmeljarje vendar le nasproti konkurenčni postavi ugodnejša določila. Kajti če stori hmeljarsko društvo svojo dolžnost, stopi pravzaprav v dejstvo za savinjski hmelj postava še le čez pet let v veljavo, in zmiraj se je dovoljeno mešanje savinjskega in češkega hmelja, ki se lahko prodaja kot „češki hmelj.“ Slovenski poslanci, in posebej dr. Korošec in dr. Vovšek, bi torej delali proti hmeljarjem, ako bi pri teh razmerah nastopili proti hmeljski postavi! To je resnica! Kar liberalci govore, je zavijanje resnice, da bi se begali ljudje in nahujskali proti dr. Korošču. Neovrženo ostane tudi, da so poslanci trikrat, ponovi trikrat pisali v Žalec po informacije, a jih niso dobili. Če ima torej kdo kako krivdo, imajo jo liberalni žalčani, predvsem nadučitelj Petriček, ki sestavlja tudi zelo površno poročilo o hmeljarskem društvu. Ta poročila so tako pomanjkljiva, posebno glede podatkov, da se mora vsakdo čuditi taki pomankljivosti, posebno če jih primerjamo s poročili n. p. nemškega hmeljarskega društva, koje sestavljajo kmetje. Prave krivce se torej naj prime, poslanci pa v tej stvari gotovo ne zaslužijo nobene graje. Kdor resnico verjame, za tega bodo zadostovale te vrste.

— **Dosledni politiki.** Liberalna Narodna stranka hoče biti posebno narodna, to že kaže njen naslov. Na drugi strani pa agitira za nemški pouk kakor nemškutarska štajercijanska stranka. Liberalna Narodna stranka je razbila štajersko slogo, ker ni hotela več s katoliško strujo sodelovati. Sedaj ob volitvah hoče zopet slogo, da bi katoliški kmetje pomagali par liberalcem na konja. Ali je to dosledna politika? Ne, to je politično komedianstvo! Za to se je začelo že mnogim možem, ki so bili skrajja njeni pristaši, gabiti ta „politika“ in obračajo stranki hrbet. Ravno v zadnjih dneh smo doživeli par takih spreobrnjenj!

— **Celjska „Domovina“** trdi z ozirom na shod dne 7. t. m., da je „Slovenski Gospodar“ imel o zaupnem shodu pripravljeno notico, predno se je ta še vršil, ter škodoželjno vsklíkne: „Ti pa znajo!“ To se mora razumeti tako, kakor da bi mi pisali že o rečeh, predno so se še vršile, da si toraj izmišljujemo. Notica, katero „Domovina“ misli, je prva notica med „Raznimi novicami“ v zadnji številki in vsakdo, kdor jo prečita, spozna, da to ni poročilo o dovršenem shodu, ampak notica o shodu, ki se ima še vršiti. To je tudi ista notica, ki so jo liberalci s pomočjo nepoštenosti in tatvine dobili med shodom v svoje roke. „Domovina“ pravi, da je notica vzbudila na shodu razočaranje. Mogoče, toda pri pristaših Kmečke stranke gotove ne!

— **Kdo je nespravljiv?** Vsakemu je znano, da se je najprej ustanovila liberalna Narodna stranka na Štajerskem, in še le potem so se organizirali katoliško-narodni kmetje v „Slovensko kmečko zvezo.“ Prej pa je bila sloga med štajerskimi Slovenci. Razbila toraj te sloge ni Kmečka zveza, ampak liberalna stranka. Pripisujemo toliko razsodnosti liberalcem, da vsaj to uvidijo in zapopadejo. Vsled teh razmer se moramo le čuditi, da je dr. Kukovec na shodu v Žalcu dne 10. febr. točil solze o „nespravljivem“ postopanju Kmečke zveze, ker je v vseh kmečkih in mestnih volilnih okrajih odklonila „sodelovanje“ z Narodno stranko! Nar. stranka bo vodila, in Kmečka zveza naj „sodeluje“, tako želi dr. Kukovec in sedaj je hud, da Kmečka zveza tega noče, da je tako „nespravljiva!“ „Nespravljiva“ je, ker izjavlja, da kmetje politično ne bodo sodelovali z odvetniškim kandidatom dr. Kukovcem in njegovo liberalno-učiteljsko stranko. Huduje se dr. Kukovec nadalje, da so katoliško-narodni politiki odbili tudi „sodelovanje“ v mestnih skupinah, in pravi, da bi le „složno“ postopanje pridobilo Slovincem lepo število glasov. Res je to, toda vprašamo, kdo je razbil to slogo? Ali ne ravno dr. Kukovec?

— **„Domovina“ — proti kmetu.** V zadnji petkovi izdaji skuša celjska „Domovina“ dokazati, da škodi našim kmetom, če se zaprejo meje kmečkim pridelkom in se na ta način zvišajo njih cene. Pravi, da naši srednji kmetje ne prodajo na leto več kakor 3 do 4 glave in da jim je torej pač vseeno, če je cena živini višja ali nižja, ker je pri posameznem dobiček malenkosten. V zadnji številki našega lista dokazuje posestnik Pišek v prvem članku, da bi kmet moral prodati živino v svojo škodo, če bi se količkej cena živine znižala. Celjska „Domovina“ se je torej postavila na popolnoma protikmečko stališče. Niti teh borih krajcarjev ne privoščimo našemu kmetu, nasprotno želi celo, da bi kmet naj prodajal živino v svojo lastno škodo. Tako more pisati le najhujši sovražnik kmeta.

— **Napad na predsednika „Slov. kmečke zveze.“** V „Narodnem listu“ števil. 5 se je obregnil

nek dopisnik ob moje delovanje. Iz njegovega spisa gleda neprikrito osebno sovraštvo in strankarska strast. Zgrešil je pot resnice, za to mu odgovarjam. Predbaciva mi, da se imenujem kot neodvisen kmečki poslanec; tega nisem nikdar mislil, manj še rekel, torej to je laž! Odvisen sem od Boga in od poštenih ljudi, od dopisnika bi res ne bil rad odvisen, pa tudi nisem! Nadalje laže, da je g. c. kr. okrajni glavar mariborski mene za svojega sluga naprosil. Ta misel se je rodila v dopisnikovih razgretih možganih, potem pa je menil, da je že res. Dopisniku odkrito povem, da on ne doseže niti stotinke jednakega zaupanja in spoštovanja pri slovenskem ljudstvu, kakor ga zasluženoma uživa g. okrajni glavar. Pravi mi tudi, da se zelo potegujem za naklonjenost g. okr. glavarja; tudi to ni res, storim le to, kar mi dostojnost velevala. Menda bi naj vsakega brez povoda napadal po njegovem receptu? Kaj pa slovensko narodnost zadeva, sem res mnenja, da taista s tem rešena ne bo, ako se vrne dvojezična tiskovina na pol slovensko, pol nemško izpolnjena. Komur je resno mar, da se ohrani slovenski rod, ta naj se trudi za to, da se ustvarijo pogoji za naš gospodarski obstanek, da si zatirani kmet ohrani priljubljeni mu dom ter pride tudi on do ugodnejših življenjskih razmer, potem se dvigne tudi njemu narodni ponos. A najmanj je upati tega uspeha od medsebojnih časnikarskih napadov med Slovenci. O tem naj razmišlja napadalec, z uspešnim delom za blagor kmeta pa naj dokaže, da ni narodnjak samo na papirju. Jan. Roškar, kmet.

Mariborski okraj.

m Vsem volilec slov.-bistriškega okraja na znanje, da so volitve v okrajni zastop razpisane, in volijo veleposestniki 19. svečana, in volilci kmečkih občin na 23. svečana t. l. Volilci se naj vsakokrat najpozneje do 9. ure zberejo v Narodnem domu pri Petru. Vsak naj prinese legitimacijo seboj, in se ne da na nobeden način begati, ker zmaga je naša.

Več veleposestnikov.

m „Kmečka zveza“ ima volilno zborovanje dne 17. februarja 1907 ob 3. popoldne v gostilni gospoda Petra Novaka v Slov. Bistrici. Govorilo se bode: 1. Kmetje morajo skupaj držati. 2. Nova volilna pravica. 3. Nepotrebni dolgovi okrajnega zastopa. 4. Predlogi. Odbor „Kmečke zveze.“

m Umrla je v Mariboru v ponedeljek pretečenega tedna vrla narodnjakinja gospodičina Marija Ribič, doma v Voličini pri Sv. Rupertu. Naj ji bo zemljica lahka!

m Pobrežje pri Mariboru. K članku v predzadnji številki „Slov. Gosp.“ bilo bi še pripomniti, da se je baje omenilo na obnem zboru nemškega šullerajna v gostilni posili-nemca Rojko-ta, da naš šullerajni ni politično društvo; pa slišati tako neresnico, je bilo dovoljeno samo tistim, ki plačajo vsaj 2 kroni uduine na leto. Loviti slovenske otroke, jih ponemčiti — (kaj se pravi to, glej zadnjo in predzadnjo številko „Slov. Gosp.“) za Boga milega — ali to ni politika!? Pač se nam morajo smejati Nemci, če jim verjamejo take stvari. Z resnico si ne upajo na dan! „Pa Slovenci so verno ljudstvo“ si mislijo ti lesjaki, ti zlobni krvniki, ti nevedne izdajce. Podpirati ubogo deco, — da, kako lepo je in hvalevredno tako početje, če se izvršuje s čistim srcem! Ali pri nas v Pobrežju se dozdeva človeku, da je to le pitanje živine, da se hitreje izredi mastna pečenka, ki mora pač grozno dišati Nemcem. Na tak način razširjajo Nemci le mejo svojo, ki jim ni nikdar dovolj prostorna; pa naj reče še kdo, da to ni politično! Če tudi bi ne bilo drugih dokazov za to — pa jih ima shranjene zgodovina! Ze sam ponosni Gradec priča tako živo, da so ga krstili Slovenci; tu ne pomaga noben ugovor, če tudi ga imenujejo „Graz“, „Graez“ ali še drugače; od tam torej in še od marsikod so nas porinili. Prav lahko verjetno; treba je poznati samo delovanje nemškega šullerajna. Kedaj je pa se storil kak tak Nemeec Slovincem kaj dobrega, ne da bi imel pri tem sam največji dobiček!? Hočemo li res prepustiti Nemcem za par sladkorčkov našo najsvetejšo posest, našo narodno zavest. Obče znana je basen, kako se je lisica rogala zaslepljenemu krokarju potem, ko je pognala sir v svoj nikdar siti želodec. Kak lep nauk! Ni ga prosila za sir, o tem je previdno molčala, — lesica je hvalila le krasno petje krokarjevo. Lesicam torej ni verjeti, tudi lesjakom ne, če tudi imajo polna usta hvale in obetajo sedma nebesa. Ko bo Pobrežje enkrat nemško — po tem ne bo več onih iškarjotskih grošov iz Berolina; takrat jih bodo pošiljali v — Zerkovce in Dugoše. Sedaj se pa imajo opravka z nami! Pobrežje še ni nemško; to lahko potrdi računski preglednik šullerajnski, trgovec Marko, ki pravi, da ne more delati „kšefta“, če ima takega komija, ki ne zna slovenski; in vendar se drzne tak človek — sin slovenskih starišev — „pomagati“ pri nemškem šullerajnu! Da — taki so! Takim gospodom bi bilo dobro, jasli malo više privezati!

m Stanovsko pri Poljčanah. Posestnika Ant. Grosek, ki se je oženil 4. t. m. s posestniško hčerko Ano Verhovšek, je v noči na 19. m. m. zbudil iz spanja strahoviški pok in istočasno ga je neka nevidna moč vrgla iz postelje. Komaj je kmet vstal,

že je bila cela postelj v plamenu. Grosek je iskal vzrok tega poka in je našel, da je šla od okna, pri katerem je bil okvir prevrtan, pod njegovo postelj netilna nit, s katero je vžgal zločinec smodnik, katerega je skrnil pod postelj. Orožniki so zaprli nekega dninarja, ker sumijo, da je on storilec.

m Fram. Soboto je bila pri nas veselica bralnega društva. Domači in tuji dijaki so prav dobro vprizorili burko „Trije tički“. Najlepše pa je bilo petje dijakov, skoro samih osmošolcev iz Maribora. Čast jim! Nedeljo po več. pa sta nam priredili mladeniška in dekliska družba v Aninem dvoru najprijetnejšo zabavo. Fantje so igrali šaloigr „Kmet in fotograf“ in „Krčmar pri zvitem rogu“. Vsi so nastopili še prvokrat na odru, zato smo bili tem bolj radovedni, kako se bodo držali. In prav dobro so jo pogodili, od srca smo se smejali in h koncu burno pohvalili naše ljube mladeniče. Dekleta pa so nam bile že naše stare in ljube znanke na odru. Predstavljale so „Kukavico“. To jim je šel jeziček gladko in glasno, in sukale so se Vam na odru, kakor bi bilo igranje njih vsakdanje opravilo. Igralci pa tudi lahko veselo igrajo, če vidijo pred seboj glavo pri glavi, če vidijo toliko množico, ki jih rada poslušča. Dekleta so imele še eno igro pripravljeno, pa ni bilo več časa; bodo jo pa drugokrat predstavljale. O kako veselo je, ako mladina kaže veselje za kaj lepšega, višjega, ne pa za krème in ponočevanje. Pri takih igrah si naša mladež lahko mnogo pridobi. Vadi se brez strahu nastopati pred občinstvom, vežba se v pravilni slovenščini, uri si spomin, blaži si srce, prosti čas dobro porabi, razveseljuje se v dobri družbi in mnogo greha se tako obvaruje. Fantje, dekleta! To je bil začetek, sedaj pa neustrašeno naprej na poti omike in izobrazbe, da se bo tudi o nas opravico reklo: Mi gremo naprej, mi mladi! — F. Č. je že petkrat vrnil „Narodni list“, a kljub temu še mu ga pošiljajo. Najbolje je, ako na pošti ne vzamete takega lista, bo ga pošta sama morala vrniti. „Slov. Gospodar“ pa prihaja v našo župnico okoli 60. — Kakor smo slišali, dobi naša cerkev veliki zvon. Vsi farani bomo radi podpirali to podjetje, ker cerkev je tako lepa, zvonjenje pa tako slabo.

m Devica Marija v Puščavi. Tukajšnje kat. delav. društvo je priredilo dne 3. svečana poučni shod pri g. Eiholcerju. Kot govornik je nastopil poslanec S. k. s. z. za Štajersko g. Markošek ter nam razložil krščansko-socialno delavski program. Domači pevski zbor nam je na to priredil še par prijetnih trenotkov. — Liberalni „Narodni list“ se tudi nam po židovsko vsiljuje. Se le ko smo mu pošteno povedali, da se za njegove čenče pri nas nihče ne zmeni, ga ni bilo več.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. Poročil se je dne 30. m. m. naš vrl voditelj „Mladeniške zveze“ France Čal z kmečko deklico Treziko Merčnik. Bila sta tudi oba uda „Marijine družbe.“ Zatorej njima ključemo: Bog vaju živi mnoga leta v sreči in zadovoljnosti. — Umrla je 2. t. m. nagle smrti pridna žena Jula Kranner, kmetica v Ihovu, stara komaj 35 let. Rajna je bila na svečnico še pri sveti maši, zvečer ob 7. jo je zadela kap in bila je takoj mrtva. Kako priljubljena je bila Jula pri ljudeh, je kazal njen množevilen pogreb, bila je zavoljo njenih radodarnih rok daleč na okrog znana. Zapušča moža in 3 neodraste otroke. N. v. m. p.!

m Črešnjevce. Dne 18. februarja 1907 vršijo se volitve za občino Vrhloga, ki je še edina podpora Štiggerjevi nemškutarski stranki v črešnjevski župniji. Občna želja je, da bi se ta občina prešla v slovenske narodne roke in dobila slovenskega župana, ne pa Štiggerjevega kimovca. Občina Vrhloga ima veliko vrlih mož, ki se zavedajo, da jih je rodila slovenska mati. Možje, vzdirajte se, volite vrle može in pometite nemškutarske kimovce ven iz odbora. Naj nihče omenjenega dne 2. j. 18. februarja doma ne ostane, in naj stori vsak svojo dolžnost. Živela vrhloška občina, novi odborniki in novi župan! — Novo okrajno cesto imamo dosedaj že izdelano od glavne cesarske ceste do sušilnice na Črešnjevcu. Kako pa pojde naprej, se ne ve. Cepijo se v tri stranke. Prva: od sušilnice mimo šole, Skudniga. Druga: od sušilnice mimo cerkve, g. Kapuna, Korena, na Vrhlogo. Tretja: od sušilnice do cerkve čez Kresnikov vrt mimo Skudniga na Vrhlogo. Vsaki dan se meri v največji zimi. Da to dobi stane občino, je samo ob sebi umevno. Ne gre nam pa v glavo, da so sedaj nekateri za to, da gre cesta pred njihovim nosom, ko so prej bili nasprotni. Čudno se pa nam le mora zdeti, da tisti, ki vedno le pridiguje „kmetje, držimo vkup“, gleda le bolj za se, kakor pa da bi cela vas imela dobiček od nove ceste. Očka Štigger pogostoma k nam zahajajo, in se potegujejo za naše ceste. Mi vemo pa vsi dobro, kaj je njihov namen. Volitve v okrajni zastop se vršijo ta mesec za vrhloško občino pa tudi, zato se vselej pred volitvami prav pridno ceste merijo, ali z drugo besedo: oves se konjiček kaže, da gre lažje in rajše za menoj. — Poročil se je 4. t. m. vrl mladenič A. R. a j h z hčerko spoštovane obitelji — Franco Koren. Pri tej priliki je nabral g. Kapun 8 K za družbo sv. Cirila in Metoda. Da pa boste vedli, kako so črešnjevski mladeniči narodni in navdušeni za narodno reč, vam povem, g. urednik, da so tudi pri veselici ščipalskega kluba darovali družbi sv. Cirila in Metoda 5 K. Bodi jim prisrčna zahvala! Mladeniči, le na delo. Ustanovili bomo tudi izobraževalno društvo.

m Slivnica pri Mariboru. Posestnik slivniške grajsčine, grof Schönborn, je dal 10. febr. t. l. pri cerkvi razglasiti, da dovoli kmetom streljati zajce,

vsakemu na svojem zemljišču, dokler bo on lastnik lova. Posestniki, zlasti oni na polju, so mu za to velikodušno dovoljenje hvaležni.

m Iz Slov. Bistrice. Kakor se čuje, bode v nedeljo 17. t. m. ob 3 zborovala „Kmečka zveza“ v Slov. Bistrici v gostilni g. Petra Novaka. Kmetje, to je naše društvo, torej vsi na shod! Na tisoče učiteljev je na Svečnico zahtevalo zboljšanje plače in vlada njim bode gotovo ugodila! Boji se jih, ker skupaj držijo in nastopajo! Kmetje, če hočemo, da se bo bala tudi nas vlada in začela premišljevat, da je treba tudi kmetu pomagati — mora tudi nas na tisoče priti na zborovanje. Ako bodo zvedli v Gradcu in na Dunaju, da nas na zborovanju na tisoče in tisoče kliče za pomoč — in to po celem Slovenskem — potem se bodo začeli še le ozirati tudi na nas. Dozdaj smo kmetje spali; mirno smo sedeli za pečjo, zato pa se vlada ni brigala za nas! Zatorej, kmetje, v nedeljo k „Petru“ na zborovanje; povzdignimo svoj glas, vpijmo glasno, da slišijo naše zahteve! Ktero otrok najbolj kriči, da je lačno, tistemu mati največ da; tako tudi pri nas v Avstriji le tisti največ dobijo, ki najbolj kričijo, da se njim hudo godi! Torej, kmetje, na dan, na zborovanje! Trosijo se vesti, da bo naše zborovanje pri g. Krulcu v Slov. Bistrici; pa to ni res! Kmetje bomo prišli skupaj v Narodnem domu pri g. Petru Novaku. Tam zboruje „Kmečka zveza“; ne dajte se motiti! Mestno gospodo in učitelje pa, ki ne čutijo z nami, pustimo pri miru. Naj sami zborujejo, kjer hočejo.!

m Slovenjbistriški kolodvor. V nedeljo 10. t. m. nas je predramil velikanski ogenj zvečer ob kakih šestih na kolodvoru Slov. Bistrice. Goreti je začelo v kuhinji, odtod se je ogenj razširil v podstrešje. Gorelo je tako naglo in močno, da je vse zgorelo in ostalo samo zidovje. Prihitela je na pomoč požarna bramba iz Slov. Bistrice in Maribora. Tudi e. kr. žendamerija je bila kmalu na mestu. Rešil se je komaj neki uradnik, ki bi bil gotovo zgorel, če bi ga ne bili ob pravem času pogrešali.

m Sv. Jakob v Slov. gor. Izobraževalno društvo je imelo zadnjo nedeljo veselico s petjem, predavanji in dvema šaljivima igrama, ki sta se izborni igrali. Kot odposlanec S. k. s. z. je spregovoril par navduševalnih besed g. dr. Kovačič. Pozdrav šentiljskih mladeničev je prinesel mladenič Zebot.

m Tinje. Čujte in strmite! V naši hrivovski vasi priredilo je „Bralno društvo“ veselico, kakoršne še ni bilo kedaj v sicer starodavnem Tinju. Vprizorili sta se v šoli dve šaljivi igri: „Krčmar pri zvitem rogu“ in „Fotograf.“ Domači diletantje igrali so tako izborno, da se je ljudstvo kar zvijalo od smeha. Najbolje je igral Jernej Verdeljak. Ta mladenič je tudi izvežbal pevce. Ni se vstrašil nobenega truda in je znal vse ovire spretno odstraniti. On ima torej največjo zaslugo, da se je veselica tako lepo izvršila. Pa tudi mladenič Martin Dušej je nepričakovano dobro rešil svojo ulogo. Za srečolov so lepe dobitke darovali: g. Alojz Pinter, Ant. Krautsdorfer in Straßhüttl, trgovci v Slov. Bistrici, in domači gospod župnik. Pa tudi drugi domači dobrotniki so radovoljno prinesli svoje darove, tako da smo samo eno „jagnje“ kot glavni dobiček kupili. — Ker so mladeniči Verdeljak, Franc Očko in Dušej brezplačno gledališčni oder prav okusno pripravili, je bilo mogoče, da je veselica bralnemu društvu donesla 56 K dobička, kar bo jako dobro došlo za pomnoženje društvene knjižice. Vodstvo bralnega društva se prav iskreno zahvaljuje vsem dobrotnikom, ki so k prireditvi te izredno lepe veselice blagodušno kaj pripomogli! J. T.

m Sv. Ana na Krembergu. Veselica tukajšnjega bralnega društva dne 3. svečana privabila je precej občinstva, domačega kakor tudi od soslednega Sv. Benedikta. Uloge so bile porazdeljene med večinom za vajene igralce, a tudi prvenci so prav dobro rešili svojo ulogo. Igra „Sv. Cita“ je izvabila marsikateremu gledalcu solze v oči. Ravno tako zanimiva je bila igra „Krčmar pri zvitem rogu.“ Vsem igralcem se je brala marljivost iz njihovih prednasanja in ponašanja. Vsa čast jim! „Kmet in fotograf“ pa je napolnil vso sobo s smehom, katerega ni hotelo biti konec. Da sta jo oba, kmet in fotograf, izvrstno pogodila, pričalo je dolgotrajno ploskanje. Tudi pevske točke so bile dobre, zlasti je ugajal „Ženin kos.“ Z žalostjo pa moramo omeniti, da se naša moška mladina premalo zanima za bralno društvo in se ga ogiba, kakor kake pošasti. Mladeniči, ali ni tudi vas rodila slovenska mati, ali ne gori tudi v vašem srcu ogenj ljubezni do naše ljube domovine? Na noge tudi vi, pokažite se srčne in neustrašene bojevnike za sveto narodno stvar! Ne kopljite samemu sebi groba in ne nalačajte si s svojo brezbriznostjo tujega jarma! Mladeniči, kakoršni boste vi, takšna bo tudi naša prihodnost. Oklenite se z veseljem bralnega društva in ne tratite zlatega časa svoje mladosti z brezdelnostjo in pitjem, ampak porabite ga z marljivim branjem poštenih časnikov in knjig v svojo izobrazbo, da tudi vi morete govoriti o rečeh, ki se fičejo vaše časne sreče, udeležujte se pridno podučnih shodov, katere prireja redno bralno društvo vsako zadnjo nedeljo v mesecu. Živeli zavedni slovenski mladeniči! — Poročil se je 4. svečana vrl narodni mladenič, predsednik bralnega društva pri Sv. Ani, Vinko Horvat, z narodno mladenko Jerico Pirker. Bilo srečno!

m „Südmarka“ kupuje na „puf“. Velik krik se je zagnal od veselja v nemškem taboru, ko je „Süd-

marka" pokupila par posestev v Sentilju. A sedaj je „Südmarka“ v škripcih za ovenk. Tudi prajzovska mošnja je „suha“, Südmarkina fehtarija malo nese! Oh, jej!

m Sv. III v Slov. gor. V nedeljo 17. februarja bo prišel k nam predavati iz Gradca g. filozof Rožič. Vse šentiljske može in mladenice vabimo k temu veleznanimivemu poduku. Vrši se po pozni maši v čitalnici (stari šoli).

m Bralno društvo „Kmetovalec“ pri Mariji Snežni na Velki ima v nedeljo dne 17. svečana po večernicah v društveni sobi svoj občni zbor z običajnim vspešdom.

m Za družbo sv. Cirila in Metoda se je nabralo na gostiji Muršak—Frasovi 7 K 20 v.

m Sv. Rupert v Slov. gor. Tukajšni Mohorjani so darovali za družbo sv. Cirila in Metoda 6 K.

Ptujski okraj.

p Ptujske novice. Pijonir, ki se je dne 5. febr. t. m. na Ptuj ustreliš, je bil Slovenec, neki Franc Dobaj od Sv. Križa pri Mariboru, star 22 let. Bil je že več časa zmešan in pobit. — To vam je bil dne 4. febr. popoldne na Ptuj prizor za velike in male, žalosten in smešen ob enem. Iz nekega težk. voza, ki je bil visoko naložen z raznim blagom, pade velik zaboj ravno vstric Vračkove gostilne na tla, se razbije kakor je bil dolg in širok, in na cesto se vsuje v lepi beli sneg, ki je sproti še padal, dobrodišeče pražene kave do 2 vagana. Posestnica, ki je bila pri vozu, je kričala in tarnala; moja kava, moja kava! ter srdito odganjala otroke in tudi velike ljudi, ki so se morali zadovoljiti z močnim kavinim duhom! Kava je draga, a duh je večasi zastoj.

p Javno predavanje o zgodovini središkega trga priredi dne 17. februarja ob 3. uri popoldne v šolskem poslopiju v Središču „Zgodovinsko društvo“ za Spod. Štajersko kot gost ondotnega bralnega društva „Eдинost“.

p Napad na dr. Gregoreca. Zaradi znanega napada na dr. Gregoreca je bil v preiskavi Mihael Horvat od Sv. Urbana pri Ptuj. Izkazala pa se je njegova nedolžnost in bil je izpuščen.

p Poročil se je dne 30. januarja t. l. narodni trgovec gosp. Josip Hole v Slavšini z gospodično Nežiko Šmid iz Smolinjec. V cerkvi so mladima poročencema domači cerkveni pevci krasno zapeli. Dal Bog mladima poročencema obilo sreče!

p Sv. Urban nad Ptujem. Dne 21. prosinca je imela tukajšna mladeniška zveza svoj redni letni občni zbor. Po tajnikovem poročilu o lepem in uspešnem delovanju v minoletem letu je bil izvoljen sledeči novi odbor: predsednik Skoliber Jožef, namestnik Fran Čeh, tajnik Martin Čeh, blagajnik Jožef Čeh in knjižničar Franc Simonič. Po volitvi je sklenil odbor, da hoče prirejati zveza mesečne shode, pri katerih naj bi bil navzoč tudi vselej odbor bralnega društva. Častiti gospod duhovni vodja pripomni, naj tudi zveza priredi igrokaze. Mnogo uspehov!

p Zetale. Pri nas smo ustanovili „Kmetijsko bralno društvo“. Že kot novorojenček ima sovražnike kakor vsaka dobra stvar. Dne 9. svečana sem se moral smejeti kako se je neki znani vnet pristaš ptujskega „Štajerca“ ljutil nad enim izmed udov in pravil, da nič ne bo gšeta in profita. Da, če bi veljali v društvenem odboru taki kot je on, potem bi res bilo bolje se na hrbet vleči in čakati, da prilete pečeni purani kar sami v usta. Pa veste, v tem odboru bodo brez Štajercijancev hoteli biti, naj že bo kakor koli. Vrli kmetije, na nože! Če že res z drevesnice oni teden ne bo haska, dobimo pa potrebne stroje, kar smo že slišali pri ustanovitvi, in drugo potrebno. Koliko so lepi nauki vredni, ki jih bomo zajemali iz časopisov, in poučnih knjig. Ali nismo ravno pri nas pouka potrebni! Koliko je tožb, ravno pri nas, koliko pijančevanja, koliko šnopsarij, koliko tepenja, ali še potem res nismo potrebni vzglednih poukov. Najboljše, kar se nam je veseliti pri društvu, bo, če se res že letos začne z drevesnico. Koliko naše zemlje je prazne, brez sadnega drevja, in koliko gre v šnopsarije za ta ljubi šnops. Ali ni boljše, dati za sadna drevesca? Kako krasno poplačajo s tako dobro domačo pijačo. Kje je naše zdravje, ki ga z denarjem vred za šnops damo tujem. Toraj le korajže malo več, ljubi Zetalanci, za tako dobro stvar, naj pri nas le sloga jači, nesloga pa se naj krtači. Vaš Matjaž.

p Za družbo sv. Cirila in Metoda je na gostiji Ivana Novaka predal narodni fant Franc Horvat smodko za znesek 6:32 K.

Ljutomerski okraj.

l Žihlava pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Že precej let sem v tem kraju, pa še imena Franc Hanžel nisem nikoli slišal. Se celo c. kr. poštni pot ne more najti tega imena. Uredništvo ptujskega „Štajerca“ pa je vendar nekako izvahalo ob novem letu za tega Hanžela, ki še ga lahko tukaj nikdar ni bilo in ga lahko tudi ne bo. Pa morebiti si „Štajerc“ ni sam izmislil tega imena, je znabiti kedo drugi, da se sramuje na svoje ime naročiti in si je na to ime to motovilo naročil. Torej Franček Hanžel, le naroči si na svoje pravo ime, da ne bodeš delal pismonoši sitnosti. Če si ga upaš čitati, si ga moraš upati tudi na svoje lastno ime naročiti. — Tudi drug iztis še vedno prihaja v Žihlavo. Martinek, ali še kedaj misliš, da prideš nazaj, da si ga na Sovjak ne naročiš? Jurjevčan.

l Sv. Jurij ob Ščavnici. V Bolehnekih sta obhajala dne 11. t. m. kmet Jožef Senčar in Katarina roj. Znidarič spomin zave poroke. Se na mnoga leta! — V Mladeniški zvezi je na rednem mesečnem zborovanju predaval poslanec S. k. s. z. dr. Korošec o volilnem redu.

l Ščavnica. Poročil se je dne 7. t. m. vrli narodnjak in župan, kmet Martin Križan z vrlo kmečko deklico Fekonjevo iz Stavenskega vrha. Novoporočencema želimo srečna in vesela mnoga leta!

l Sv. Križ na Murskem polju. Drznost gosp. železničnega postajevodja Melharja je postala neznosna. Ne samo, da pri veselich našega bralnega društva daje nekaterim ljudem za pijačo, da kričijo „Heil und Sieg“, pri veselici voj. veteranskega društva pa napada z badljivimi izrazi društvenike. Tokrat jo je sicer pošteno skupil. Njegova drznost sega tako daleč, da v družbi gospodov napade g. učitelja Rajha, katerega si štejemo v čast, da z nami kmečkimi fanti čuti. Ta gospod svoje proste urice žrtvuje s tem, da je ustanovil tamburaški zbor in tudi pomaga g. nadučitelju Herzogu vežbati pevce. Tega nam tako priljubljenega gospoda si omenjeni gosp. železniški postajevodja drzne napasti, češ, da dela škandal vsemu učiteljstvu, ker nas podučuje in se pajdaši s temi „dumme Bauernlimeln“ in „kravjimi hlapeci“, kateri doma starišem krajejo, da imajo denar za svoje instrumente in veselice. Tukaj Vas pozovem g. postajevodja, da dokažete to vsaj enemu članu bralnega društva bodisi od pevcev ali tamburašev sicer jaz kmečki fant Vas, g. železniškega postajevodja imenujem nesramnega lažnjivca. Tudi našima voditeljema, g. nadučitelju Herzogu in g. župniku Weixl-nu ni prizanesel s svojim jezikom. G. postajevodja, taka razžalitev pa nam je vendar preveč. Menda se nas sedaj bojite, ko se po navadi v pozni noči veseli v vaših domov, ali pa ko ste v družbi, katera gotovo ni za vaše razmere, da bi se z nami „dumme Bauernlimeln“, „kravjimi hlapeci“ in tatovi kje ne srečali. Toda iz gole nevošljivosti Vam mi tega veselja ne privoščimo, da bi se potem prazni predali nam nasprotnih časnikov polnili o naši surovosti in podivjanosti. Od te strani se nas nikdar ne bojte. Toda toliko narodnega ponosa pa vendar le smemo imeti, da naših narodnih društev oziroma naših voditeljev ne damo blatiti ne od domačinov in stokrat manj pa od privrancenih nasprotnikov. V svrhu zadoščenja sem torej kot član omenjenih društev primoran javno prositi slavno ravnateljstvo južne železnice, ali je ono voljno g. postajevodja Melharja podučiti, kako da se ima do naših narodnih društev oziroma naših voditeljev obnašati. V Stari in Novi vesi, 2. svečana 1907. Jakob Stuhec, tajnik bralnega in veteranskega društva.

l Petinosemdeset let življenja je te dni dopolnil posestnik Jožef Karba v Babincih. On je samostalen gsspodar že čez šestdeset let. To je menda jedini slučaj na celem Murskem polju. In „Slov. Gospodar“ prihaja v njegovo hišo ves čas svojega obstanka. Zatorej danes svojemu stanovitnemu prijatelju pošlje želje: Se mnoga leta!

l Kapela. Dne 10. t. m. smo pokopali tukaj najstarejšo župljanko, Ano Vamberger, staro 95 let. Svetila ji večna luč!

l Gornja Radgona. Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni je imelo 21. t. m. volitev novega odbora. Sestavljen je sledeče: g. Mat. Kautič, župan v Starem vrbu, predsednik; g. Franc Banti, veleposestnik v Črešnjicah, podpredsednik; tajnik g. Svoimir Nemeč, podobar in polzlatar v Gornji Radgoni; blagajnik g. Janko Pelel, veleposestnik v Polcih. Knjižničar g. Lavoslav Zemlič, kmet v Črešnjicah. Odborniki gg.: Franjo Horvat, umetni slikar v Gornji Radgoni, Martin Rožar, kmet v Lastomereh, Janko Lančič, klenar v Gornji Radgoni.

l Franc Jožefova šola v Ljutomeru priredi v nedeljo dne 17. februarja 1907 ob 6. uri z večer v gostilni g. J. Vaupotiča šolsko tombolo v prid revni šolski mladini. Pridite v velikem številu ter s tem kašite naklonjenost do naše šole. Ob enem se prosim za dobrotke, katere blagovolite oddati pri učitelju g. Zacherlu.

Slovenjegraški okraj.

s Smartin. Resnicoljubnost „Štajerca.“ 20. jan. letos na strani 4 laže, da bi bil veleč. gospod župnik v St. Vidu na novega leta dan v lepi pridigi ozmerjal matere nezakonskih otrok. Resnica pa je, da v dotični pridigi o teh stvareh ni bilo nobenih besed, pač pa je bilo po pridigi pri običajnem oznanilo povedano lansko izredno veliko število nezakonskih porodov, pri katerih niso nedolžni goreči čitatelji deviškega „Štajerca“. Lažnjivi kljukec piše, da bi bil g. župnik pljuval po nedolžnih otrokih; res je le, da je primerno posvaril dotične stariše. Lažnjivo zavito namiguje z nekimi zgledi. Pošteni ljudje pa še do sedaj ne vejo kaj slabega o Mariji Simonetijevi, glede na njeno bivanje v St. Vidu. Podpisano so hudobni jeziki in sedanjí najzvestejši „Štajercijanci“ ostudno obrekovali. češ, da ni deklško poštena. Pošten človek pa vsak lahko zve, da podpisano ne more nihče o čem takem niti sumničati, kar lahko vsakokrat dopričajo župnijske uradne knjige v krajih, kjer je doseđaj bivala. Tudi je zlagano in zavito, da bi bila rekla: „Prokleti St. Vid in far . . .“, pač pa je bila pri svoji nedolžnosti skrajno ogorčena, ker so ostudni ljudje na najgrši način napadali njeno poštenje, in je le bridko obžalovala, da je kedaj prišla med take poštenjakoviče, kakoršnih eden je dopisnik „lažnjivca.“ Menda se sme pač prostodušno trditi, da taki hudobneži nimajo drugega namena, kakor krasti čast poštenim ljudem, hoteč s tem zakriti svoje „čednosti.“ Lampretova Anica. St. Martin, dne 28. januarja 1907.

s Čebelarški šod slovenjegraške podružnice bo v nedeljo, dne 1. februarja t. l. ob 3. uri popoldne v šoli v Smartnu pri Slov. gradu. Predaval bo gosp. Anton Farčnik, nadučitelj v Polceli, sledeče: „Zgodni in močni roji so temelj umnemu čebelarstvu.“

Konjiški okraj.

k Okrajni zastop konjiški. V torek 20. m. m. se je vršila že v tretjič volitev načelnika okrajnega zastopa. Izvoljen je graščak Possek s Pogleda pri Ločah. Volili so ga nemški in slovenski izvenški odborniki nasproti tržanom, ki so hoteli na vsak način trgovca Kupnika, da bi tako lažje po svoje gospodarili. A za enkrat so se zmotili, in kakor se vidi, jim tudi njihova deputacija, ki so jo baje poslali nekam v Gradec, ni nič pripomagala. Pri volitvi so pa celo obstruirati hoteli ti sicer „vsemogočni“ trški gospodje, a so se s tem le osmešili, ker so lepo tiho nazaj v dvorano „primarširali“, ko so videli, da so se všteli, ker ostali zastop bi bil tudi brez njih sklepčen.

k Padeški vrh. Tu je umrl v soboto posestnik in bivši župan Janez Sadek pd. Višnjar. Mož bil je vzgleden kristjan in zaveden narodnjak. Svetila mu večna luč!

Celjski okraj.

c Protialkoholni šod v Celju, katerega je sklicalo izobraževalno društvo, vzbudil je veliko zanimanja za alkoholno vprašanje. Beseda alkohol je bila mnogim ljudem neznana. Sedaj vsak ve, da je alkohol tista tvarina ali tekočina v vinu, pivu in žganju, ki naredi človeka pijanega; sedaj je vsakemu znano, da se imenuje nezmerno uživanje vina, piva ali žganja z vsemi žalostnimi posledicami vred alkoholizem. Govorili so 4 govorniki. Zdravnik dr. Schwab je dokazal, da je alkohol strup. Primerjal ga je z raznimi drugimi strupi. Kakor vsak strup tako tudi alkohol v malih množinah zdravemu, odraslemu človeku ne škoduje, v večjih množinah pa je škodljiv in nevaren vsakemu človeku. Posebno resno je opominjal stariše in vzgojitelje, da naj ne dajo otrokom do 14. leta nikdar vina, piva ali pa žganja, ker je alkohol za nje vedno škodljiv in ker je nevarnost, da postanejo otroci, ko odrastejo, pijanci. Opisal je prav živo, kako alkohol razdira želodec, jetra, ledvice, srce in vse druge notranje dele telesa, tako, da je nekatere navzoče prevelike prijatelje opojnih pijač kar groza obhajala. Žene in družine pijancev so z napeto pozornostjo poslušale govornika Smolnikarja. Povedal je, kako strašno je bilo nekdanj v mnogih evropskih in ameriških državah pijančevanje razširjeno, a sedaj je tam doma zmernost. In kako so zatrli pijančevanje? Modri ljudje, zlasti ženske, so odločno zahtevale, da se morajo dati take postave, da bode pijanec kaznovan in da bode točenje žganja omejeno ali pa popolnoma prepovedano. Ko se je to zgodilo, bilo je pijančevanje ustavljeno. Vsak poslušalec, ki ima trpeti radi nezmernosti drugih, si je mislil, ko bi vendar enkrat v naši Avstriji sprejeli take postave! Ker ni upanja, da bi se pri nas v tem oziru kmalu na boljše obrnilo, priporočil je dr. Krek sredstvo proti pijančevanju, ki takoj pomaga, namreč abstinenco ali zdržnost, tako, da človek nikdar ne pije ne vina, ne piva, ne žganja. Tisti, ki se zdrži vsake opojne pijače, imenuje se abstinent. Pijanec mora postati abstinent, ker drugače se ne more poboljšati. Abstinent naj postane tudi tisti, ki ima namen, bojevati se proti pijačevanju, da daje ljudem, ki so abstinence potrebni, zgled. Govornik Podlesnik je opisal pravne posledice nezmernosti. Splošno se opazuje, da se ljudstvo bolj zanima za alkoholno vprašanje, nego razumnštvo. Preziranje rešitve alkoholnega vprašanja se bode maščevalo. Alkoholno vprašanje je del socialnega vprašanja. Prijatelji alkohola posebno radi očitajo tistim, ki se bojujejo proti pijančevanju, da hočejo, vse ljudi narediti za abstinence. To je neresnično in tako zavijanje škoduje dobri stvari. Pravi namen vsega protialkoholnega gibanja je zmernost. Abstinenti naj postanejo le pijanci, ki se ne morejo drugače poboljšati in tisti, ki hočejo pijače spreobračati. Da naj bodo otroci abstinence, je samo ob sebi umovno. Drugim je dano na prosto voljo, da si izberejo zmernost ali zdržnost. Da bi postali vsi ljudje abstinence, se ni bati. Kakor ostane večina ljudij med svetom, v samostan jih gre pa le malo, ravno tako bo le malo ljudij postalo abstinence, večina pa bo ostala pri zmernem pitju. S tem pa je že tudi ovržen drugi ugovor, kaj da bodo naši vinogradniki počeli z vinom. Tem se ni treba bati protialkoholnega gibanja, ampak veselijo naj se ga. Kdo pa je tisti, ki je naravnemu pridelku naših vinogradnikov nevaren tekmeč? Žganje, narejeno vino in tuje pivo. Zdravju in pravnosti škodljivo žganje prihaja večinoma iz tujih tovarn, točijo ga našim ljudem večidel sovražniki našega ljudstva. Poleg škode, katero žganje nam dela, gre tudi denar, katerega zanj izdamo, v roke nasprotnikov. Narejeno ali umetno vino kupujejo nekateri naši gostilničarji pri tujih vinotržcih, ali pa ga pijejo Slovenci pri gostilničarjih, ki so nam sovražni. Naš denar prehaja v roke tujih tržcev. Pivo po gostilnah je pa večinoma iz tujih pivovarn. Ali je čudno, da smo ubogi, ko pa toliko denarja damo brez potrebe tujem! Proč z žganjem, proč z umetnim vinom, proč tudi z ogrskim in italijanskim vinom, mi imamo svojega in sicer dobrega vina zadosti. Domačemu pivu dajmo prednost pred tujim. To hočejo abstinence, nikakor pa nimajo namen, domačo vino izpodrinuti. Pa pravijo nekateri, vino je drago. Kdor ga zmerno pije, mu ne bo predrago. Nezmerno piti se pa sploh ne sme. Slovincem je treba skrbeti za

bodočnost, za to se morajo omejiti v svojih izdatkih kolikor se da; denar pa naj porabijo za kulturne in socialne namene. Slovenski gostilničarji naj kupujejo vino od slovenskih vinogradnikov. K sklepu se še svetuje izobraževalnim društvom, da prirede predavanja o alkoholnem vprašanju, saj imajo v pravilih, da morajo pospeševati zmernost in varčnost. S tem, da pijance zaničujemo, nič ne opravimo. Postanejo le naši sovražniki, ter gredo v nasprotni tabor. Treba je temeljitega pouka o alkoholnem vprašanju. V ta namen dobro služijo knjižice, katere izdaja društvo „Abstinent“ v Ljubljani. Do sedaj ste izšli knjigi „Sveta vojska“ in „Proti alkoholu brez dvoma.“ Prva stane 40 v, druga pa 10 v. Dobite se v Katoliški bukvarni v Ljubljani in v Zvezni trgovini v Celju.

c **Poročil se je g. dr. M. Šribar**, sodni pristav v Kozjem, z gđc. Reziko Goršekovo iz Drešnje vasi.

c **Trbovlje.** Kmetstvo bralno društvo, ustanovljeno lani 8. malega srpana je imelo koncem leta ravno 100 članov. Od teh si je izposojevalo knjige 71, ki so prebrali skupaj 425 knjig. Teh je bilo v knjižnici 172 raznih strok. Dohodkov je imelo društvo 257 K 41 v, stroškov pa 256 K 48 v. Odbor je imel štiri seje. Na občnem zboru dne 3. svečana izvoljeni odbor se je sestavil tako: predsednik Josip Lončarič, podpredsednik Ignacij Strovš, tajnik Ivan Zupan, blagajnik Josip Goropevšek, knjižničar Ivan Borušak, odborniki Janez Drnovšek, Franc Strmšek, Gustav Vodušek. 2. svečana se je osnovala deklška zveza bralnega društva pod vodstvom Franice Kadunčeve; zveza ima vsak mesec prvo nedeljo poučni shod. V kratkem se ustanovi še mladeniška zveza. S tem pride v društvo življenje in delavnost. Hvala vsem, ki so kakorkoli pripomogli k razvoju društva, zlasti vsem darovalcem knjig. Prosimo bližnje in daljne znance pomoči še zanaprej. Društvo je pristopilo k Slov. krščansko-socialni zvezi.

c **Sv. Vid pri Grobelno.** Zelo nas je razveselila pretoklo nedeljo igra „Pravica se je izkazala“, katero so igrali naši fantje. Pred vsem se pa moramo zahvaliti g. kaplanu Ojstržu in g. učitelju Poganičniku, ki sta izurila naše fante, da so tako dobro izvršili svoje uloge. Vsi pa želimo, da bi se ustanovilo kakšno društvo, vse sosedne župnije imajo že društva, le naš St. Vid nima nič. Torej, fantje in dekleta, združeno možo hitimo na delo za naš slovenski narod in za našo korist. Vaški fant.

c **Delavsko zborovanje v Celju.** Medtem ko liberalna stranka dela zrago in zmesnjavo po Spodnjem Štajerskem, mora katoliško-narodna stranka v Celju opravljati podrobno narodno in socialno delo. V nedeljo dne 10. t. m. je bil v Izobraževalnem društvu shod delavcev iz cinkarne ter kemične tovarne. Udeležitev je bila zelo povoljna. G. Gostinčar iz Ljubljane je govoril o delavskem vprašanju ter o nekaterih krajevnih vprašanjih. Navduševal je delavce, naj si volijo katoliško mislečega poslanca, ki bo imel srce zanje. G. vikar Gorišek je priporočal, da si naj dobro prešudirajo volilno postavbo, kakor je izšla v „Našem domu“. Ustanovilo se je tudi strokovno delavsko društvo. Tako je prav! Mi gremo naprej!

c **Dol pri Hrastniku.** „Resnica v oči bode“, pravi star pregovor. To se je pokazalo pri nas tudi glede „narodne“ stranke. Povedali smo tem „narodnim“ brzdačem že parkrat, naj nas pustijo pri miru s svojim liberalnim listom. Pa nič ne pomaga. „Narodni list“ je kakor tista sitna konjska muha, ki ji pravimo brencelj — pošlji ga nazaj, kolikorkrat hočeš, zopet se priklati v hišo. Saj je vendar narodna stranka bolj nobel in bi morala vedeti sama, ne da ji mora povedati to priprost kmet, da je vsiljivost ena najbolj grdih lastnosti. — V zadnji številki se huduje nek dopisnik iz Hrastnika, da smo večkrat poyedali kako besedo o novem listu in o bralnem društvu. Napada pa dolsko duhovščino, da ona dela zdražbo v tem sedaj tako „narodnem“ društvu. V tolažbo vam povemo, da niti en dopis glede tega društva in tudi glede nove narodne stranke ni izšel iz farovža, kar lahko potrdi tudi uredništvo „Slov. Gospodarja“. (Potrdimo! Uredništvo.) Ako dopisun misli, da drug nobeden ne zna sestaviti kakega dopisa, kakor samo župnik ali kaplan, ima pač slabo misel o nas kmetih, ki nismo tako zabiti, kakor bi si liberalci želeli, ampak ki znamo tudi sami misliti in soditi. Ne smete si misliti, liberalni petelinčki, da imate pravico govoriti samo vi, vsi drugi pa naj smo tihi, ali pa naj z vami gojimo bratomorno politično gonjo, umazani strankarski lov na poslaniške mandate, saj za druga vam ni. In če trdite, naj hodimo kmetje rajši za plugom, kakor da se pečamo s politiko, vam mi lahko trdimo tisto: ostanite v šoli! liberalni učitelji, odvetniški koncipijenti pa v pisarnah! mi ne bomo za vami vzdihovali. Kdor ni z nami, je proti nam, tega se bomo držali zanaprej, združiti se hočemo v kmečki organizaciji ter vse moči, vse upanje zastaviti „Slovenski kmečki zvezi“ to se pravi: pomagati si hočemo sami skupno s tistimi, ki imajo srce, ne samo besede za kmečki stan. Zato pa nam je treba biti odločnim, brezobzirnim proti vsakemu, ki je nasprotnik naše organizacije. Odločno obsojamo tudi vsako stranko, ki dela razkol in neslogo med nami, ki bi bili složni lahko nepremagljiva moč. Zato bomo delali na to, da se pri prihodnjih volitvah izvolijo v državni zbor le taki možje, ki so vneti za narod z dušo in telesom, ki so pa tudi dobri kristjani, ker le taki se bodo nesebično potegovali in pravičeno zagovarjali pravice dosedaj vedno teptanega slov. kmeta. Narodni list

tudi piše, da je „Slov. Gospodar“ najmanj čitan list. Mi pa mu odgovarjamo, da ga vsak zaveden kmet rad in s koristjo prebira in da se bomo potrudili, da ga ne bo manjkalo v nobeni narodno-krščanski hiši. Tako vsiljiv seveda ni, kakor je liberalno trobilo „Narodni list“, zato pa bomo, če še enkrat pride nepovabljen k nam, zapisali na njegov ovrtnik: Hinačček, nazaj, oh nazaj — V liberalni, preblaženi raj!

c **St. Jurij ob juž. žel.** Preteklo nedeljo vršil se je ob mnogi udeležbi kmetov sosebno pa kmečke mladine V. redni občni zbor katoliškega bralnega društva. Da ob kratkem poročam, omenim le samo najvažnejše. Po poročilu odbornikov se je društvo v letu 1906 tako razširilo in pomnožilo, kakor še nikdar poprej in to se je zgodilo vsled pridnega delovanja udov in odbora, posebno pa g. predsednika, ki je daroval velike svote iz svojega žepa. Sam je popolnoma prenovil knjižnico. Bog plačaj veliko požrtvovalnost! Mi udje pa bomo plačali to s hvaležnostjo, da se bomo pridno posluževali knjižnice. Društvo je priredilo več predstav, mnogo predavanj, nastopil je pevski zbor pri veselicah. Posebno nam je še pohvaliti naše pevke in pevce, ki so duša društva. Dohodkov je imelo društvo 468 K 32 v, stroškov 499 K 98 v, primanjklaj po 31 K 66 v je zopet gosp. predsednik iz svojega pokra. Knjig se je prebralo v letu 1906 blizu 1200, časopisov pa več tisoč. Krasni uspehi! Ker ni dosedanji g. predsednik hotel nobenega mesta v odboru več sprejeti, se je izvolil predsednikom kmečki fant Franc Žličar v Botričnici, podpredsednikom pa č. g. V. Mikuš, župnik; ostali odbor pa je iz samih posestnikov in vrlih mladeničev, razen M. Vrečko, mladenke v Bezovju, ki se je v poslednjem letu pokazala kot izvrstna knjižničarka. Šentjurčani, posebno pa vi fantje in dekleta, pristopajte k društvu! Več ko nas bo, več nam bo nudilo.

c **Liberalni shod v Zalcu.** Zadnji nedeljo so liberalci priredili shod hmeljarjev. Ampak ni se jim šlo za hmelj, temveč za dr. Korošca, da ga nupadajo. To delo so opravljali župan Širca, krojač Pikel, socialdemokrati Cviki — zadnjič ni volil ne dr. Korošca ne Rebeka, ampak Vračka — mladenič Kukec in advokatski koncipient dr. Kukovec. Razven g. Širca res sami „hmeljarji“. Sladkomili Fridrih je imel zopet svoj stari govor. Shod je bil zanimiv, ker se je pokazala liberalno-socialdemokratska zveza, dr. Kukovec-Cviki!

c **St. Jurij ob juž. žel.** Osrednji odbor c. kr. kmet. družbe za Štajersko je ugodil prošnji tukajšnega pripravljalnega odbora za ustanovitev kmetijske podružnice. Oglašeni udje tvorijo (začasno dokler se ne preobrazijo c. kr. kmet. družba) krajno društvo „kmetijski cirkel“, kateri je sedaj neodvisen od celjske podružnice in je upravičen neposredno z osrednjim odborom občevati in vsa sredstva c. kr. kmet. družbe uporabljati. Zategadelj se vrši dne 17. t. m. ustanovni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev in pozdrav predsednika pripravljalnega odbora. 2. Podučno predavanje kmet. pot. učitelja g. Goričana. 3. Poročilo tajnika priprav. odb. o dosedanjem delovanju. 4. Nadaljne pristopne izjave in vplačevanje udnine. 5. Volitev podružničnega predsednika. 6. Volitev odbora. 7. Ožja volitev v odboru. 8. Sprejemanje naročil za razne kmet. potrebščine kakor semenja, umetnih gnojil itd. 8. Razni predlogi. Ker je dnevni red zelo važen, se pozivljate vsi prijatelji kmetijstva iz navedenih občin, da se v prav obilnem številu udeležite zborovanja. Gosti dobrodošli! Nadalje se naznanja, da priredi deželni odbor še to pomlad izsuševalni tečaj v okolišju naše podružnice. Opozarjate se že sedaj kmetje, posebno mlajši posestniki in kmečki sinovi, da se svoječasno živo zanimate za to prekoristno napravno in se udeležite tečaja. Čas in kraj se bo pravočasno naznanil. Torej v nedeljo na svidenje v St. Jurju!

c **Zalec.** Občni zbor kmetijskega bralnega društva v Ložnici pri Zalcu se je obnesel prav sijajno ob obilni udeležbi Vrbenčanov in Zalcčanov. Po pozdravu predsednika g. Tračnik-a je prevzel besedo g. Vinko Steiner iz Gorice ter nam je v prav jasnih in prepričevalnih besedah razlagal o sadjarstvu. Vsi smo prav z zanimanjem poslušali res izvrstne gospodarske nauke ter mu za njegov trud, izražali svojo prisrčno zahvalo. Zatem je nastopil čebelarški mojster g. Andrej Pikel iz Spod. Ložnice, ter jako zanimivo predaval o čebelarstvu. S prekrasnim govorom je očaral vse navzoče, dasi je nastopil govornik prvokrat. Obljubil je, da bo pri svojem čebelnjaku rad razkazoval vsa potrebna opravila, katera so nujno potrebna za vsacega začetnika čebelarja. Po dokončanem govoru mu je vse občinstvo navdušeno ploskalo v zahvalo. Srčna hvala vama govornika za vse te prelepe koristne nauke.

c **Dol pri Hrastniku.** Predzadnji dopis je občutno zadel nekatero Dolane. Dvignili so se proti dopisniku, češ, da se jim je zgodila neznosna krivica, ker je dopisnik povedal v širni svet jasno resnico, da nekateri Dolani ob nedeljah zahajajo rajši v gostilne, kakor v čitalnico, in da se jim zdi bolj škoda, izdati 20 vin. na mesec za čitalnico, kakor za opojno pijačo. To je strašansko zlo, katero je učinil dolski dopisnik, ko je grajal slabo, a priporočal dobro. Najhuje so prizadeti H. . . . stric, ki kar besnijo „svete“ jeze nad dopisnikom. Rekli so, da če bi ga kje zasačili, da bi ga kar „stresli“. Nekega dne se jim je res posrečilo, da so v neki pošteni družbi naleteli na „dozdevnega“ dopisnika, planili so nanj z vsi srditostjo. Oštevali so ga z najlepšimi imeni, kar si jih je mogla izmisliti njihova glava. S tem so nekoliko potolažili svojo ne-

mirno vest in silno jezo, meneč, da so s tem svojim činom ugnali za vselej v kozji rog dolske dopisnike, pa so se zmotili. Dolski dopisniki bodo še nadalje dopisovali, če se „H. . . stric“ celo na glavo postavi ter še tudi nadalje šibale one, ki niti ne ganejo prsta, kadar je potreba in čas delovati za dobro narodno stvar, a prave rodoljube in narodnjake, ki žrtvujejo svoje moči in čas za blagor naroda, pa preganjajo in psujejo kot pritepenice in postopače. Toliko za danes. Ako pa to ne zadostuje, pride na vrsto dolg in zanimiv roman.

c **Polzela.** Skoraj bode preteklo leto, ko smo v „Slov. Gosp.“ pojasnili pogubonosni upliv nemških šol, toda do danes še naši „Nemci“ niti z besedo niso mogli ovreči naših trditvev. Toraj sami priznavajo, da jim je samo zato, da bi se lahko njihovi otroci učili v svojem jeziku. V naši šoli se itak uči nemščina kot predmet, a naši „Nemci“ hočejo popolno nemško šolo, to je, da bi se vse in popolnoma nemško učilo. Ja, za božjo voljo, kako pa bodo naši slovenski otroci razumeli, ako bode učitelj samo nemško govoril? Ker toraj otroci ne razumejo učitelja, se nič ne naučijo, nastane samo pretep med nemškimi in slovenskimi otroci. Spominjam se še, da je učenec nemčurske šole zabodel z nožem svojega tovariša zaradi tega, ker je isti obiskoval slovensko šolo. — Občinske volitve so tu! Fabriška stranka se na tišem močno pripravlja. Pobirajo pooblastila. Slovenski kmečki korenjaki na noge! Ne pustite občine v roke Vašim ljutim sovražnikom, ki se Vam ližejo, za hrbtom pa se smejiyo Vaši pohlevnosti! Vsi na volišče!!!

c **Dramlje.** Nam dobro znani dopisnik v „Narodnem listu“ hvali napredek našega ljudstva. Obeta jim nebesa, ker nočejo nič slišati o družtvih itd. Hvali posebno, kako napreduje živinoreja in vinarstvo. Žal, posebno lansko leto vzemimo za vzgled. Napredujemo, a vendar bi še lahko mnogo več. Naš kraj je ugoden, bodisi za živinorejo, sadjarstvo ali vinarstvo. „Naš kmet ni tako zabiti, treba mu je pouka in ne napadov od Gospodarjeve strani“, pravi dalje. Če ti je kaj za blagor naš, tedaj nam pa prepuščajte sobo za pouk in izobraževanje. Zadnjič je vprašal vrl naroden fant župana, če da sobo stare ljudske šole v namen bralnega društva. „Ne“, bil je odgovor. Zakaj ne? Zato ker ima g. Jarnovič v njej skladišče. Dalje še v pojasnilo: da pisatelj teh vrstic še nikdar ni bil naročnik „Stajerca“, kakor trdi dopisnik. Torej je laga! Narodni kmet.

c **Dobrna pri Celju.** Nemški napad na Slovence se je zgodil zopet v nedeljo, dne 27. januarja. Tokrat tudi na — ženske! Nemška omika je v najlepšem cvetju. Pfuž takemu tolovajstvu! Po naših mislih ne bo drugače, dokler imamo tako žandarmerijo. Ko so pred štirinajstimi dnevi bili napadeni slovenski fantje, postavila se je žandarmerija na stran nemških bojnih petelinov. Ko je žandarmerija o stvari pozvedovala, je hvalila napadovalce!! Radovedni smo, kaj bo storila sedaj. Če bo dajala potuho nemškim tolovajem, ne vemo, kaj se zgodi.

c **St. Jurij ob juž. žel.** Kakor sem že predzadnjič omenil, da so bili kmetijskemu društvu vsi nasprotni, ki se niso čutili, da so kmetje, odvrčali so kmete, da bi ne pristopali k temu društvu; pravili so, koliko da bodo zgubili itd. Pa kmet jim je pokazal hrbet in pristopilo je kmetov nad 400. Ali ima to društvo kakšno zaslugo? To društvo je prvo sprožilo misel za združevanje pri nas. Pri tem društvu so prišli kmetje do zavesti, da je le v združitvi njihova moč in bodočnost. Pokazalo se je pa tudi to, da je združitvev res bila na mestu. Le poglejmo nazaj, kako so začele zaradi konkurence padati cene živilom, cene pridelkom so se nastavile kolikor mogoče visoko. Društvo je pokupilo silno veliko krme in jo plačevalo po takih cenah, kakor nikjer drugod. Da je društvo res delalo, nam kaže to, da je imelo v letu 1905 dobička blizu 4000 kron. In če bi društvo ne bilo storilo drugega kakor to, da je oživelo misel združevanja kmetov, storilo je dovolj. Zadržniki držite se pravila: vsak je svoje sreče kovač, in če se boste svojega društva zvesto držali, nam je uspeh zagotovljen. Kar ima društvo na prodaj, to kupite tam, česar pa nima, to kupite le pri slovenskih trgovcih, ki niso sovražniki kmečke organizacije.

c **Sv. Marjeta poleg Rimskih toplc.** Od nas ne najdem v „Slovenskem Gospodarju“ nobenega dopisa, kakor da bi tukaj vse spalo; pa veste, dragi bralci, pri nas ni vse tako dremotno, naš g. župnik prav pridno deluje za čast božjo in v blagor nam faranom. Pred leti so nam preskrbeli lepo cerkev Lurške matere božje, ustanovili bratovščino češčenja presvetega Rešnjega telesa, predlansko leto so nam tudi prenovili župno cerkev, katero posebno krasi lepa slikarija. — Kaj pa je z našo mladino? Neobhodno potrebno je, da bi se pri nas ustanovilo bralno društvo, da bi naša mladina imela takorekoč nadaljevalno šolo in bi se tukaj pošteno zabavala. Fantje, ustanovimo si tako potrebno bralno društvo. Priprost kmet.

c **Izobraževalno društvo v Celju** priredi predavanje na kvaterno nedeljo dne 24. svečana ob 3. uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Govoril bo g. dr. Ant. Schwab o jako zanimivem predmetu.

c **Posojilna knjižnica na Frankolovem** ima občni zbor v nedeljo dne 17. svečana t. l. popoldne po večernicah v sobi občinske pisarne z sledečim vspreodom: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika in knjižničarja. 3. Vplačevanje letnine. 4. Volitev članov v odbor. 5. Prosti predlogi.

c **Bralno društvo Frankolovo** ima svoj občni zbor z občajnim vspreodom v nedeljo dne 17. t. m. po zgodnji maši v stari šoli. K obilni udeležbi, zlasti vpišovanju novih udov, da se društvo povsje v živahno delovanje, vabi uljudno odbor.

* Kmetijsko bralno društvo v Slivnici pri Celju zboruje v nedeljo dne 17. svečana ob 9. uri predpoldne v šoli. Po običajnem vspremem bo podučeval potovalni učitelj g. Bel e o rezi nte.

Brežiški okraj.

b Sv. Peter pod Sv. gorami. Poročil se je Iv. Hohnjec, brat bogosl. prof. dr. Hohnjeca, z Nežiko Uličnik. Bilo srečno!

b Zdoie, občine Pleterje pri Brežicah. Znani posilimec Janez Črnoga, prej uslužbenec jajčnega barona Matheisa, sedaj kramar, prodaja nemško železo in moko in ima nekaj šnopsarjev poleg sebe. Dragi bralci! Ta Črnoga si je s svojimi šnopsarji izmislil, da bi volili za poslanca v državni zbor g. barona Moskon iz Pišec. Od posilimec pa ne sprejemamo nasvetov glede poslancev! Celo gotovo ne!

b Novi sejmi. Županstvo Pišec naznanja, da se začnejo letos v Pišecah zraven dosedaj obstoječih še trije novi živalski sejmi in sicer 2. marca, 28. aprila in 1. avgusta. — Ker so v Pišecah že v občini znani prav dobri živalski sejmi, vabijo se živinorejci in kupci v obilnem številu.

b Od Save. Kako vsiljivi so kranjski liberalci nam kaže g. Scagnetti iz Krškega, ki išče dela na štajerski strani in sicer najraje v farovžih, kjer sliši, da bo pri novi stavbi kakšne cerkve masten zaslužek. Da je imenovani g. liberalci, nam kaže notica zadnjega „Domoljuba“ št. 6, kjer je javljeno, da je g. Scagnetti naročnik „Slov. Naroda“. Gosp. Scagnetti ali liberalci ne dajo nobene cerkve zidati?

b Umrli je meseca decembra l. l. v Olimju po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče Ana Maček.

Književnost.

Slovenska Matica je izdala letos naslednje knjige: 1. Slovenske narodne pesmi. Uredil dr. Strekelj, 10. snopič. 2. Zbornik, uredil L. Pintar, VIII. zvezek. 3. Zabavna knjižnica, XVIII. zvezek. 4. Hrvatska knjižnica, uredil dr. Hešič, I. zvezek. 5. Spomini, dr. J. Vošnjak. 6. Anton-Knezova knjižnica, uredil Fr. Levce. 7. Prevodi iz svetovne književnosti: L. N. Tolstoj: Moč teme. 8. Letopis Slovenske Matice.

Laurenčij Herg, stolni prošt lavantinski. Spis. dr. Fr. Kovačič. Stane 20 vin., po pošti 23 vin.

„Izdajavec.“ Zgodovinska povest iz turških časov. Spisal F. V. Slemenik. Str. 130. — L. 1873 je izdala Družba sv. Mohorja, ki je takrat štela 21.892 udov, poljudno povest „Izdajavec“, ki je pri bravih našla mnogo priznanja. Večkrat se je izrekla želja, naj se knjiga ponatisne, ker bo dobro došla čitajočemu občinstvu. Družba je tej želji ustregla in „Izdajavec“ je sedaj izšel v drugem natisu. Povest je lepo zasnovana, polna iskrenega domoljuba in zelo zanimiva. Toplo jo priporočamo! Stane mehko vezana za ude 80 v, za neude in po bukvarnah 1 K, po pošti 20 v več. — Družba sv. Mohorja bo izdala zanaprej tudi druge ponatisne prej izdanih, sedaj že redkih povestij itd.

Sveta vojska. Bog jo hoče! Kdo si upa vanjo? Ta knjižica, ki se bori proti alkoholu, je izšla sedaj že v drugi izdaji. Cena: en izvod 40 vinarjev 10 izvodov 3 K, 100 izvodov 20 K.

Poslano.*

Zadnja številka „Domovine“ (18) objavi popis ljudskega shoda, katerega je sklical okrajni odbor „Narodne stranke“ za Zalec in okolico in ki se je vršil v nedeljo 10. t. m. Glasom poročila „Domovine“ se je na tem shodu obravnavalo o novem hmelnjarskem zakonu ter se je kazalo na to, da pivovarnarji zahtevajo pred vsem češki, osobito žatečki hmelnj, da se bo torej produkcija tega hmelnja neprimerno zvišala na škodo drugim vrstam, pred vsem tudi hmelnju iz Sav. doline, kateri se je do sedaj prodajal pod imenom žatečkoga hmelnja.

Na tem shodu se je tudi ostro kritkvalo, da se jaz in dr. Korošec v zbornici nisva oglašila k besedi in branila slovenske savinjske hmelnjarje.

Izrekla se nama je radi tega graja in obenem nezaupnica. Temu nasproti konstatujem sledeče: Prvotna vladna predloga hmelnjarskega zakona, proti kateri je rajni vitez Berks nastopil v državni zbornici dne 8. februarja 1906, se je v gospodarskem odseku zdato omissila. Dotično odsekovo poročilo sem jaz takoj, ko se je razdelilo med poslance, poslal gospodu načelniku hmelnjarskega društva v Zalcu s prošnjo, da se naj blagovoli z drugimi odborniki o tej zadevi posvetovati ter mi poročati, ali se tamošnje hmelnjarsko društvo z odsekovim poročilom strinja ali pa če hoče kako spremembo nasvetovati.

Hmelnjarsko društvo v Zalcu je z dopisom dne 22. novembra 1906 št. 174 potrdilo prejem mojega lista in odsekovega poročila ter je obenem obljubilo, v zadevi potrebno ukreniti in mi potem poročati.

V istem času se je v zbornici vložilo nad 50 nujnih predlogov in med istimi je zahteval tudi češko-nemški poslanec Peschka nujno obravnavo gori označenega hmelnjarskega zakona.

V drugi polovici decembra 1906 je zbornica pričela v svrhu obstrukcije obravnavati poprej omenjene nujne predloge.

Po mojih pozvedovanjih je imel Petschkov predlog št. 28 med nujnimi predlogi. Jas sem takoj, ko se je ta obstrukcija pričela — bilo je najbrž 18. ali 19. decembra — pisal gospodu načelniku hmelnjarskega društva v Zalcu in ga nujno prosil, naj mi nemudoma pošlje potrebnih informacij glede hmelnjarskega zakona, ker bo Peschkov predlog že v par dneh prišel na vrsto, ako se vladi ne posreči potom pogajanj vdušiti pričeto obstrukcijo.

* Za to poslano prevzame uredništvo samo postavno odgovornost.

Po par dneh se je to vladi res posrečilo in takoj sem to s pismom dne menda 21. decembra 1906 poročal gospodu načelniku s pristavkom, da pred (božičnimi) prazniki hmelnjarska postava sicer ne pride v obravnavo, da se pa to gotovo zgodi meseca januarja 1907 in da prosim, naj se mi informacije pravčasno pošljejo.

Slavno hmelnjarsko društvo v Zalcu mi vendar ni poslalo nobene informacije, sploh nobenega odgovora.

Novi hmelnjarski zakon pa itak ne vsebuje obligatorne, ampak le fakultativno obvezo, označiti pri prodaji rodni kraj hmelnja.

Zahteva pa, če se pri prodaji hmelnja rodni kraj naznani, da se naj isti resnično pove s tem, da se imenuje kraj ali občina ali okrožje ali dežela, kjer je dotični hmelnj zrastel, na vsak način pa država, iz katere izvira.

Na shodu v Zalcu se je proti tej postavi le povdarjalo, da bo savinjski hmelnj vsled nove postave radi tega oškodovan, ker se ne bo smel prodajati pod imenom žatečkoga hmelnja, kar se je baje dosedaj godilo.

Druga razloga proti novi hmelnjarski postavi pa niti žalski shod ni mogel navesti.

Ako pa drugega stvarnega razloga proti novi hmelnjarski postavi ni, potem mora vsak razsoden človek slovenskim poslancem pritrditi, da niso pri drugem čitanju hmelnjarske postave posegli v debato iz nemara navedli kot edini vzrok svojega odpora, kakor se je isti na shodu v Zalcu povedal.

Ta na shodu v Zalcu javno povedani edini razlog je naravnost nemoralen in kot tak nesposoben v parlamentarnem boju.

Obžalujem, da voditelji „Narodne stranke“ s takimi sredstvi vplivajo na ljudstvo in ga begajo. Toliko za danes.

V Mariboru, dne 12. februarja 1907.

Dr. Franc Voušek.

Najnovije novice.

Socialni tečaj v Mariboru. Še enkrat opozarjamo na socialni tečaj, ki se vrši v Mariboru od 18.—21. febr. t. l. Predavanja se bodo ozirala osobito na vse panoge novodobne kmečke organizacije. Natančnejši načrt najdete v zadnjem „Našem Domu“. Kdor še želi kakih pojasnil ali da se mu pripravi stanovanje, naj se obrne na naslov: dr. Ant. Korošec, Maribor. Tečaj se začne dne 18. t. m. ob 9. uri predpoldan. Udeležence prosimo, da se zglasijo kake četrt ure prej v našem uredništvu, Koroške ulice št. 5, kjer se jim naznani kraj, kjer se bo vršil tečaj. Na veselo mnogoštevilno svidenje!

Odbor Slov. kršč. soc. zveze.

Pristaši Kmečke zveze, pozor! Akoravno je izpočetka od vseh strani zatrdjevalo, da je posvetovanje dne 7. febr. neobvezno, ako se ne doseže popolna edinost, in da se je samo vsled tega dovolilo liberalni stranki tudi 10 zaupnikov, vendar izvem, vkljub temu hočejo sedaj sklicati nek volilni odbor, v katerem ima liberalna stranka blizu 30 zaupnikov. Pristaši Kmečke zveze, pozor! Mi ne gremo po mandate liberalnim koncipientom in učiteljem, za to naj tudi nihče ne gre na limanice tem vabilom, ampak naj se drži Kmečke zveze!

Umrli je dne 13. febr. župnik Martin Gabrc. Pogreb v petek ob 10. uri. N. v m. p.!

Volitve za državni zbor se bodo vršile v torek dne 14. maja, ožje volitve dne 23. maja.

Sv. Križ tik Slatine. Na zborovanju političnega društva v nedeljo dne 17. t. m. govori gosp. dr. Ant. Korošec. Zborovanje se začne ob 3. uri pop. v Čitalnici. Kmečko ljudstvo, pridi v velikem številu!

Jarenina. Dne 12. t. m. je bila tu pokopana ob jako veliki udeležbi ljudstva gospa Marija Bauma n. Rojena je bila iz znané Wengerjeve rodbine in se vstrina pred kratkim v Ljubljani v pokoj stopivšega sodnijskega nadsvetnika znanega narodnjaka Karola Wenger. Umrli gospa je imela izvanredno globoko in živo vero, ki jo je tolažila v njenih trdih zemeljskih križih in bridkostih. Bila je tudi dobrega in kaj usmiljenega srca do revežev. Bog daj narodni in krščanski gospej večni mir in pokoj! — V nedeljo dne 17. febr. po večernicah govori g. Rožič iz Gradca v Čitalnici o zgodovini in položaju slovenskih političnih strank in o novi volilni reformi. Pridite poslušati!!!

Iz Hajdine se nam piše: Poročali ste že v Vašem listu, da so na Gornji Hajdini zasačili tatinsko družbo in da je nekoliko teh tičkov že pod ključem. V krasni tej družbi je tudi neki Markovič. Pri zadnjih naših občinskih volitvah volil je ta človek s pooblastilom za ptujski okrajni zastop. Gospod očka Ornik pač nimajo posebne sreče s tem svojim zaupnikom.

V Brežicah govorita v nedeljo dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne na polit. zborovanju v Narodnem domu gg. Roškar in dr. Benkovič.

Hajdin pri Ptuj. Dne 2. febr. je bil v Grharjevi gostilni občni zbor naše Čitalnice, kjer se je izvolil nov odbor. Pričakujemo od teh mož, da zastavijo vse svoje sile v procvit našega žalibog doslej skoro čisto mrtvega bralnega društva. Povsod beremo, da prirejajo izobraževalna društva poučne shode, in se z vso navdušenostjo poučujejo o dnevnih vprašanjih, a hajdinsko bralno društvo priredi enkrat na leto z veliko silo srečolov, po katerem je običajni ples i. dr.; in vendar bi lahko to društvo, ki je v neposredni bližini nemškutarskega Ptuja, veliko storilo v prosep slovenskega življa. Naprej, novi odbor: Na delo, cela hajdinska fara gleda z zaupanjem na Vas!

Ptujske novice. Nobena poštena reč dandanes ni in ne more biti zastoj, samo trgovce in urednik Slawitsch na Ptuj in drugi njegovi bratci usiljujejo ljudem, ki pri njih kupujejo, „Stajerca“ zastoj. Več kmetov se je izreklo, da ne gre več v trgovino, kjer se usiljuje ta gnjusobni nemškutarski in najbolj lažjivi list, ki zasmehuje vse, kar je nam Slovincem svetega. Priprosti ljudje začenjajo sami uvidevati, da le plevel in trnje brez dela in truda raste! — V zadnjem času se vedno bolj opaža, kako ptujski Nemci navidez tiho, a vendar dosledno izpodrivajo Slovence, kjerkoli se sploh da. Tako je nek doslej miren Nemeec naenkrat odpovedal dolgoletno stanovanje Slovincu, ki ga je zastoj prosil, naj ga vendar pusti vsaj do spomladi, ko se človek lažje kam gane, a nič ni pomagalo, moral je v najhujši zimi proč, ker so tako hoteli — ptujski mogotci. Kako potrebno bi pač bilo skupno postopanje ptujskih Slovincov na vseh poljih, da bi vendar pokazali ptujskemu paši, da se ne damo kar žive požreti!

Raznoterosti.

220 metrov visoka hiša. Zavarovalna družba „Metropolitan Compagnie“ v New-Yorku namerava zgraditi 220 metrov visoko hišo z 48 nadstropji. To bo najvišja zgradba na svetu, ki bo služila trgovskim svrham ter bodo stanovali v njej ljudje. Najvišji stolp na svetu je Eiffelov v Parizu, ki je 330 metrov visok, toda ne služi ne za trgovino, ne za stanovanje; piramide v Egiptu so 150 metrov visoke, stolp sv. Stefana na Dunaju je 137 metrov visok. Cela zgradba bo postavljena iz jeklenega ogrdja, a od zunaj bo obložena z mramornimi ploščami. V nadstropja bo vodilo šest vzpenjač. Stroški so proračunjeni na 75 milijonov kron.

Radovednost ni dobra. Neki orožnik je sledil nekega tatu. Na poti proti Starim Osojam je zapazil, da vranja glava moli iz snega. Orožnik hoče vrano pobrati je bil pa naenkrat ujet za roko v skopec. S silo se je potem rešil skopca, kateri je bil nastavljen za lisice. Vsled bolečin, ker so se mu skopčevi ostri zobje zadržli v roko, se je skoraj onesvestil.

Listnica uredništva.

Dobrna pri Celju: Prihodnjih. Ni prostora! — Sv. Anton v Slov. gor.: Istotako! Pozdravljeni. — Sv. Križ n. M. p.: Dopis prihodnjih. Saj bo kmalu zopet boljše s prostorom. Sedaj zborujejo vsa društva in za to je ob tem času vsako leto tak naval. Oprostite! — Jamna pri Sv. Jurju: Dobro, toda prihodnjih, danes ni prostora. — Sakot pri Brežicah: Istotako. Pozdravljeni, večkrat se zglasite! — Sv. Lenart v Slov. gor.: Prosimo, kdo so iste priče? — Nekateri rokopiši, zaradi katerih smo se že zadnjih opravičevali, tudi tokrat niso mogli v tisk, čeprav smo naredili prilogo. Kar ni zastaralo, se bo še vse porabilo.

Loterijske številke.

Dne 9. februarja 1906.

Gradec	85	55	59	60	4
Dunaj	74	52	82	82	76

Naznanilo.

Od 4. do vštveši 16. marca t. l. se bosta vršila na sadjarski in vinarški šoli v Mariboru sledeča spomladna tečaja:

1. Poučni tečaj za vinarstvo in sadjarstvo, za posestnike sadonosnikov in vinogradov in druge prijatelje teh panog kmetijstva.

2. Viničarski tečaj.

V prvem se bo poučevalo teoretično in praktično najvažnejše iz imenovanih panog, ki odgovarjajo sedanjemu stanu. Viničarski tečaj pa je bolj namenjen za praktično izobrazbo viničarjev v vinarstvu in sadjarstvu.

Število udeležencev je določeno za prvi tečaj na 40 udeležencev, v viničarskem tečaju pa na 20.

Udeleženci viničarskega tečaja lahko dobijo kolikor je mogoče podporo. Zato pa morajo vložiti prošnje, katere morajo biti potrjene od županstva: 1. da je prosilec ubožen posestnik, 2. da so kmečki sinovi, ki delajo na očetovem posestvu ali pa da so viničarji takšnih posestnikov. To potrdilo se mora priložiti prošnji in navesti starost. Prosilci, ki ne zahtevajo podpore, morajo to izrecno pripomniti. Teoretični pouk se začne 4. marca ob 9. uri dopoldne; udeleženci viničarskega tečaja pa se morajo zbrati isti dan ob 8. uri dopoldne. Udeleženci obeh tečajev morajo prinesiti seboj trtne škarje in cepilni nož, lahko pa iste tudi na zavodu kupijo.

Prošnje je vpslati do 26. februarja na podpisano ravnateljstvo.

106 1-1

Ravnateljstvo dež. sadjarske in vinarške šole v Mariboru.

„CROATIA“ edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba.

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremične vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mlinske itd. ter premične, kakor: hišno orodje, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in niskih cenah.

Vsa pojasnila daje: Petrušnica „CROATIA“ v Trstu, Corso S. I.